

SipariŖe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge faaliyetlerine iliŖkin yapılan harcamaların 5746 sayılı kanun kapsamında değerlendirilmesi

Belge türü	zelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-125[5746-18/1]-423502
Tarih	19.09.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŖKANLIęI

Ankara Vergi Dairesi BaŖkanlıęı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüęü

Sayı : 38418978-125[5746-18/1]-423502

19.09.2022

Konu : SipariŖe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge faaliyetlerine iliŖkin yapılan harcamaların
5746 sayılı kanun kapsamında değerlendirilmesi

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunda;

- Şirketinizin Ar-Ge merkezinin bulunduğu ve ...Başkanlığı için sipariş usulüne göre Ar-Ge projeleri gerçekleştirdiği,

- Bu projelere ilişkin bazı işlerin ... Başkanlığı sözleşmesinde belirtilen alt yüklenicilerden tedarik edilebildiği,

- Alt yüklenicilerin de bu faaliyetlerini ayrıca Ar-Ge indirimine konu edebildiği

belirtilmiş olup,

- Şirketinizin ... Başkanlığına yapmış olduğu siparişe dayalı Ar-Ge faaliyetlerinin bir kısmının, ... Başkanlığı ile şirketiniz arasında imzalanan siparişe dayalı Ar-Ge sözleşmesinde belirtilen alt yüklenicilere yaptırılmasının, şirketiniz ve alt yüklenici nezdinde siparişe dayalı Ar-Ge faaliyeti kapsamında mı, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ya da ilk madde malzeme temini kapsamında mı değerlendirileceği,

- ... Başkanlığı ile yapılan siparişe dayalı Ar-Ge sözleşmesinde, Ar-Ge faaliyetinin yüklenicilerinin ve alt yüklenicilerinin bahse konu sözleşmede belirtilmiş olmasının ve/veya alt yüklenici firmaların yapmış olduğu Ar-Ge faaliyetlerinin fikri ve sınai mülkiyet haklarının ... Başkanlığına verilmesinin siparişe dayalı Ar-Ge mevzuatının değerlendirmesi açısından farklılık yaratıp yaratmayacağı,

- Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısının siparişi veren şirket olarak tarafınızdan indirim konusu yapılabilmesi durumunda, Ar-Ge harcamalarına ilişkin yazılı bildirimin ne şekilde yapılacağı,

- Alt yükleniciden siparişe dayalı Ar-Ge sözleşmesi çerçevesinde alınacak olan prototip, araç, gereç gibi malzemelerin ilk madde ve malzeme gideri olarak; teknik destek, teknik analiz, risk analizi ve raporlama gibi hizmetlerin ise dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet olarak ayrıca Ar-Ge indiriminde dikkate alınıp alınamayacağı

konularında Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin;

- Birinci fıkrasında, "Ar-Ge ve tasarım indirimi: Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır..."[1]

- Dokuzuncu fıkrasında, "Bu Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri bu maddede belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir. Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilir. Bu oranları ayrı ayrı veya birlikte iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranlarına kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz."[2]

hükümleri yer almaktadır.

Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin;

- "Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarının kapsamı"[\[3\]](#) başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Ar-Ge ve yenilik faaliyeti ile tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilen harcamalar aşağıda yer almaktadır:[\[4\]](#)

a) İlk madde ve malzeme giderleri:[\[5\]](#)

1) Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortismanına tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderleri kapsar.[\[6\]](#)

2) Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir.[\[7\]](#)

b) Amortismanlar:[\[8\]](#)

1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.[\[9\]](#)

2) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.[\[10\]](#)

...

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler: Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar ve analiz hizmetleri, hukuki veya bilimsel danışmanlık hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemelerdir. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.[\[11\]](#)

- "Siparişe dayalı Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri"[\[12\]](#) başlıklı 14 üncü maddesinde, "(1) Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimi olarak dikkate alınabilir.

(3) Bu uygulama, 1/3/2016 tarihinden sonra verilen siparişler dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve tasarım indirimleri için geçerlidir.

(4) Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamda, Türkiye'de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve tasarım indirim hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından kullanılır. Sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan bu Kanun kapsamındaki diğer teşvik ve destek

unsurlarından yararlanamaz.

(5) Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre;

- ... Başkanlığı ile yapmış olduğunuz sözleşme kapsamında, doğabilecek tüm gayrimaddi hakların sözleşme hükümleri çerçevesinde siparişi verene ait olacağı siparişe dayalı olarak yapılan Ar-Ge faaliyetleri dolayısıyla, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilmeniz mümkündür.

- Alt yüklenicilerin, doğabilecek tüm gayrimaddi hakların sözleşme hükümleri çerçevesinde şirketinize ait olacak şekilde yaptığı siparişe dayalı Ar-Ge faaliyetleri, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında değerlendirilmekle birlikte, gayrimaddi hakların şirketiniz dışında üçüncü taraflara ait olacağı işlerin, şirketinizce dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet olarak dikkate alınması ve bu işlere ilişkin tutarın bahsi geçen Yönetmelikle belirlenen sınırlar kapsamında şirketinizce Ar-Ge indirimine konu edilmesi mümkündür.

- İlk madde ve malzeme alımlarınız, Yönetmeliğin 7/1-a maddesi kapsamında; teknik destek, teknik analiz, risk analizi ve raporlama hizmetleri ise, Yönetmeliğin 7/1-d maddesi kapsamında Ar-Ge indirimine konu edilebilecektir. Gayrimaddi hakların sözleşme hükümleri çerçevesinde şirketinize ait olacağı şekilde yapılan prototip alımları, edinilen gayrimaddi hakkın bir unsuru olarak değerlendirilecek; bunun dışındaki prototipe ilişkin giderler, ilk madde ve malzeme gideri olarak dikkate alınacaktır.

- Siparişe dayalı projelerde her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilecek toplam Ar-Ge indirimi tutarının yarısı, beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene,

Ar-Ge faaliyetini gerçekleştiren Ar-Ge merkezi tarafından yazılı olarak bildirilecek olup bu yazılı bildirime ilişkin özel bir şekil şartı söz konusu değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026